T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/591
KARAR NO : 2021/659
KARAR TR : 27/12/2021

ÖZET: Davalı Oda'ya kayıtlı olarak taksicilik mesleğini sürdüren davacı tarafından, Oda'nın Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda karara bağlanan *"....oda tarafından bağış alınan paraların iade edilmemesine oy çokluğu ile karar verilmiştir."* içerikli *"n"* gündem maddesinin iptali ile kendisinden bağış adı altında alınan paranın iadesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B. L.
Vekili : Av. M. B.
Davalı : Antalya Şoförler, Otomobilciler, Kamyoncular, Kamyonetçiler ve Otobüsçüler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanlığı
Vekili : Av. A. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı Oda'ya kayıtlı olarak 07 ... 4587 plakalı aracı ile taksicilik mesleğini icra ettiğini; Antalya'nın Aksu ilçesinde inşa edilen Expo 2016 Dünya Tarım Fuar Alanında taksi durağı kurulmasına karar verildiğini;bununla ilgili olarak müvekkilinin de aralarında bulunduğu taksicilere davalı Oda tarafından düzenlenen tanıtım toplantısında; Expo 2016 durağında çalışmak isteyen ticari (T) plaka sahibi esnafların davalı Odanın banka hesabına, bildirilen son ödeme tarihine kadar 35.000 TL yatırması gerektiği, belirtilen meblağın bildirilen son ödeme tarihine kadar yatırılmaması durumunda bahse konu durakta çalışamayacağının bildirildiğini; diğer bir anlatımla, Expo 2016 durağına geçiş yapılmasının, 35.000 TL'nin ödenmesi şartına bağlandığını; müvekkilinin daha iyi iş yapabileceğini düşünerek talep edilen miktarın 20.000 TL'sinin davalı Oda hesabına 16/03/2015 tarihinde yatırdığını, geriye kalan 15.000 TL için alınan senedin daha sonra iade edildiğini; müvekkilinin diğer meslektaşlarının, alınan paranın iadesi talebine ilişkin olarak davalı Oda'ya yaptıkları başvurulara; talebin genel kurulda görüşüleceğine ilişkin cevap verildiğinden, Genel Kurulda alınacak kararın beklediğini; 21/01/2018 tarihinde yapılan Genel Kurulda *"n"* sayılı gündem maddesi ile taksici esnafı tarafından Odaya yapılan ödemelerin iade edilip edilmeyeceği konusuna ilişkin olarak objektif bir oylama yapılmaksızın usulsüz bir şekilde alınan paraların iade edilmemesine karar verildiğini, bunun hukuka aykırı olduğunu; 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 14. maddesinde, odaların gelirlerinin tahdidi olarak sayıldığını; sayılan gelirler arasında, odaların durak değiştirilmesi karşılığında ücret alabileceğinin belirtilmediğini; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Bağış ve Yardımlar"* başlıklı 40. maddesinde de; *"Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından, kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz."* hükmünün düzenlendiğini; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğünün 02/01/2018 tarihli ve 30741369 sayılı*"Antalya Şoförler, Otomobilciler, Kamyoncular ve Kamyonetçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası-inceleme raporu"* konulu yazısında, müvekkili ve diğer taksici esnafından alınan paraların haksız ve usulsüz olduğunun tespit edildiğini; Oda tarafından; Expo 2016 taksi durağına geçmek isteyen 46 araç sahibinin 17 tanesinden 35.000 TL, 2 tanesinden 20.000 TL, 1 tanesinden 19.000 TL, 3 tanesinden 15.000 TL, 1 tanesinden 7.000 TL ve 1 tanesinden de 5.000 TL alındığını, 23 araç sahibinden ise herhangi bir ücret alınmadığını, bir kısmından ise senet alındığını; Oda tarafından; usul ve Kanun'a aykırı para tahsil edildiği gibi usulsüz alınan paraların da eşitlik ilkesine aykırı olarak alındığını; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından; davalı Oda hakkında hazırlanan 13/12/2017 tarih 338-C/06-01 sayılı inceleme raporunda bu konunun da incelendiğini, usulsüz para alındığına dair çok açık ve net tespitler yapıldığını ifade ederek; 21/01/2018 tarihli Antalya Şoförler, Otomobilciler, Kamyoncular ve Kamyonetçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Genel Kurulunda "n" gündem maddesi ile usulsüz ve hukuka aykırı olarak karara bağlanan işlemin iptali ile müvekkilinden alınan 20.000 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Antalya 2. İdare Mahkemesi 09/10/2018 tarihli ve E.2018/163, K.2018/900 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek, dava konusu işlemin iptaline, 35.000 TL'nin davacıya iadesine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

3. Konya Bölge İdare Mahkemesi 3.İdari Dava Dairesi 04/01/2019 tarihli ve E.2018/2202, K.2019/2 sayılı

kararı ile, dava konusu işlemin iptali ile tahsil edilen tutarın iadesi istemi hakkında açılan bu davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esası hakkında verilen idare mahkemesi kararında hukuki isabet görülmediği gerekçesiyle; istinaf isteminin kabulüne, istinaf başvurusuna konu Antalya 2. İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iadesine kesin olarak karar vermiştir.

4 . **Antalya 2.İdare Mahkemesi 26/02/2019 tarihli ve E.2019/148, K.2019/184 sayılı kararı ile,** uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden bahisle davanın 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddine karar vermiştir. Bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"*Niza konusu olayda; uyuşmazlığın davacı tarafından davalı idare hesabına yatırılan 20.000,00.- TL ile yatırılan bu paranın iadesi isteminin reddi işleminden kaynaklandığı, Gümrük ve Ticaret Müfettişliğince yapılan teftiş sonucunda yatırılan paranın bağış olmadığı ifade edilmiş ise de, söz konusu paranın herhangi bir idari işlem ve/veya eylem neticesinde davalı idarenin hesabına yatırılmayıp meccanen davacı yanca şarta bağlı olarak bağış yapıldığı ve ödeme dekontunun açıklamalar kısmında " 07 T 4587 bayram Laçin" ifadesine yer verilerek, yatırılan paranın plakaya bağlı bir bağış olarak belirtildiği, ödeme yapılması suretiyle de davacı ve davalı arasında bağış akdinin kurulduğu, bu bağlamda bu uyuşmazlığın bağış sözleşmesinden kaynaklandığı, bu sözleşmenin Vergi Mahkemesinin görevine giren vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin bulunmadığı gibi idare mahkemesinin görevine giren iptal veya tam yargı davasına konu bir işlem ile ilk derecede Danıştayca çözümlenecek bir işlem de olmadığı; dolayısıyla özel hukuk ilişkisinden doğan ve sözleşme hükümlerinin tarafların serbest iradesiyle belirlendiği bağış sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşılmaktadır."*

5. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

6. **Antalya 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 22/09/2020 tarihli ve E.2019/276, K.2020/493 sayılı kararı ile,** davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiği anlaşıldığından dava dilekçesinin usulden reddine; aynı konu ile ilgili kesinleşmiş Antalya 2. İdare Mahkemesinin 2019/148 esas sayılı dosyası ile adli yargı yerinin görevli olması nedeniyle verilen red kararının kesinleşmiş olması gözetilerek Mahkemelerinin kararının kesinleşmesi sonrasında yargı yolu uyuşmazlığının çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir. Mahkeme daha sonra dosyayı bir üst yazıyla Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"*... yukarıda anlatılan safahat kapsamında davalı odanın genel kurulunda alınan kararın iptali ile ilgili işlem ve buna bağlı olarak fazla tahsil edilen paranın iadesine ilişkin davanın davacı odanın yaptığı işlemlerin doğrudan yasadan kaynaklanmış olup genel kurulun da bu kapsamda yapılması ve idari işlem olarak kabul edilmesi gerektiği hususu değerlendirilerek, idari yargı yerinde görülmesi gerektiği anlaşılmakla, davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş, kesinleşen idare mahkemesi kararı da değerlendirilerek mahkememiz kararının kesinleşmesi sonrasında yargı yolunun belirlenmesi bakımından dosyanın uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine karar vermek suretiyle aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*"

III. İLGİLİ HUKUK

7. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları"* başlıklı 135. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir."

8. 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; esnaf ve sanatkârlar ile bunların yanlarında çalışanların meslekî ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmelerini ve meslekî eğitimlerini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlâkını korumak ve bu maksatla kurulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğindeki esnaf ve sanatkârlar odaları ile bu odaların üst kuruluşu olan birlik, federasyon ve Konfederasyonun çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir."

9. Aynı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3.maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;(...) d) Oda: Esnaf ve sanatkârların kuracakları ihtisas ve karma esnaf ve sanatkârlar odalarını,(...) İfade eder."

10. Aynı Kanun'un *"Odaların organları"* başlıklı 9.maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

" Oda organları şunlardır:
a) Genel kurul: Genel kurul toplantı tarihinden en az altı ay önce odaya kaydolmuş ve Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından, ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşu tarafından alınacak, genel kurul toplantısına katılacaklar listesine dahil olan üyelerden oluşur.
b) Yönetim kurulu: Başkan dahil olmak üzere, üye sayısı 1000'den az olan odalarda yedi, üye sayısı 1000-2000 olanlarda dokuz, 2000'den fazla olan odalarda onbir kişiden oluşur ve genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir. Aynı sayıda yedek üye seçilir.(...)"

11. Aynı Kanun'un *"Oda genel kurulunun görev ve yetkileri"* başlıklı 10. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Oda genel kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:
...
j) Bağlı olduğu birliğin muvafakati alınmak şartıyla kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım ve satımına, gayrimenkul karşılığında ödünç para alınmasına karar vermek."

12. Aynı Kanun'un *"Oda yönetim kurulunun görev ve yetkileri"* başlıklı 11. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Oda yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:
a) Oda işlerini mevzuat ve genel kurul kararlarına uygun olarak yürütmek.
b) Bakanlığın mevzuat gereği vereceği görevleri yerine getirmek.
(...)
f) Oda üyelerinin çalışma konularına giren hususlarda haklarını korumak için resmî ve özel kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak, üyelerinin meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda, adli ve idari yargı mercileri önünde oda başkanı marifetiyle odayı temsil etmek.
(...)
h) Üyelerin, çalışma konularına giren işlerde gelişmelerini sağlamak ve ihtiyaçlarını karşılamak bakımından, gerekli tedbirleri almak, kurslar düzenlemek ve bu konuda ihtiyaç duyulan tesisleri kurmak üzere genel kurula teklifte bulunmak, bu bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek takip etmek."

13. Aynı Kanun'un *"Odaların gelirleri"* başlıklı 14. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:
"Odaların gelirleri şunlardır:
a) Kayıt ücreti.
b) Yıllık aidat.
c) Konfederasyonca belirlenen tarife ücretleri karşılığında düzenlenecek ve onanacak belgeler ile yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretler.
d) Meslekî yeterlik belgesi ücretleri.
e) Yayın gelirleri.
f) Sınav ücretleri.
g) Oda amacını gerçekleştirmek için kurulacak kuruluşların ve iştiraklerin gelirleri.
h) Oda tarafından düzenlenecek danışmanlık, eğitim, kurs ve sosyal faaliyet gelirleri.
ı) Muhasebe işlerinin yapılmasından elde edilen gelirler.
j) Faiz ve diğer gelirler.
k) Bağış ve yardımlar."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14.Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/12/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

15. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, *"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*
Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir." hükmüne göre,

idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

16. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

17. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma istencini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

18. Olayda, adli yargı yerince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca, İdare Mahkemesinin görevsizlik kararı ile Mahkemeleri dosyası arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından dolayı, görevsizlik kararı yanında, görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verildiği; ancak bunun ara kararı ile değil, dosyanın kapatılıp karar numarası alınmak suretiyle yapıldığı ve kararın kesinleşmesinden sonra, dosyanın bir üst yazıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği görülmüştür.

19. Bu haliyle, Asliye Hukuk Mahkemesince re'sen yapılan başvuru, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamakta ise de; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması dava ekonomisine ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun düşeceğinden ve sonuçta usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, Antalya Şoförler, Otomobilciler, Kamyoncular ve Kamyonetçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı olarak 07... 4587 plakalı aracın maliki olan davacı tarafından, davalı odanın 21/01/2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda karara bağlanan *"....oda tarafından bağış alınan paraların iade edilmemesine oy çokluğu ile karar verilmiştir."* içerikli *"n"* gündem maddesinin; usulsüz ve hukuka aykırı olarak karara bağlandığı, kendilerinden *"bağış"* adı altında alınan paraların mevzuatta yeri olmadığı, yeni durağa kaydolabilmek için herkesten ayrı miktarlarda para alındığı, bazı taksicilerden hiç para alınmadığı ileri sürülerek iptali ile kendisinden alınan 20.000 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

22. Dava dosyasının incelenmesinden; davalı Oda Başkanlığının 06/03/2015 tarihli ve 2 sayılı Yönetim Kurulu kararının 8. maddesiyle *"2016 yılında faaliyete geçmesi planlanan Expo taksi durağı için yapılan başvuruların değerlendirmeye alınmasına, şehir merkezindeki trafik sıkışıklığını azaltmak, duraklarda faaliyet gösteren ticari taksi sahiplerinin başvurularına öncelik tanınmasına, taksi durağı için yapılacak başvurularda 5362 sayılı Yasa'nın 14. maddesi gereğince başvuru sahiplerinden kendi istek ve arzularıyla yapacakları bağışların kabul edilmesine, bağışların 14. madde uyarınca Oda'ya gelir olarak kaydına, bu bağışların ayrı hesapta toplanarak hizmet binasının bulunduğu arsanın Vakıflar Genel Müdürlüğünden alımı için kullanılmasına"* karar verildiği; 07 T 4587 plakalı ticari aracın maliki olan davacı tarafından, aracını Expo 2016 durağına kaydettirmek maksadıyla 16/03/2015 tarihinde davalı Oda'nın hesabına 20.000 TL yatırıldığı, çeşitli konularda davalı odaca usulsüz işlemler yapıldığı yönündeki şikayetler üzerine Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişliğince yapılan teftiş sonucu 13/12/2017 tarihli ve 338-C/06-01 sayılı İnceleme Raporu düzenlendiği, raporda;*"odanın banka hesabına bağış adı altında muhtelif tarih ve tutarlarda para yatıran kişilerin bu paraları taksi plakalarını Expo 2016'da kurulacak taksi durağına kaydedebilmesi karşılığında yatırdığı, dolayısıyla da karşılıksız olmadığı, Oda tarafından her ne kadar bağış geliri olarak gösterilse de esasen bu paraların bağış olmadığı, Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun Oda gelirleri başlıklı 14. maddesinin 1-k bendindeki bağış ve yardımlardan sayılamayacağı, Oda'nın yapacağı ilk genel kurulda, plakasını Expo taksi durağına kaydetmek isteyenlerden başvuru sırasında bağış adı altında para alındığı hususunun gündeme alınarak Odanın yönlendirmesi üzerine Expo taksi durağında çalışmak için taksi durağını değiştirmek amacıyla bağış adı altında Odanın banka hesabına para yatıran taksici esnafının yapmış olduğu ödemelerin iadesi için Odaya yazılı olarak başvurabileceği gibi sonuç alamaması halinde veya doğrudan yargı yoluna da başvurulabileceğinin üyelerin bilgisine sunulması, plakanın*

bir taksi durağına kaydedilmesi veya taksi durağının değiştirilmesi amacıyla bağış adı altında taksici esnafından alınan paraların iade edilip edilmeyeceğinin görüşülmesi ve alınacak karara göre hareket edilmesi gerektiği" yönünde kanaat belirtildiği; yatırılan meblağın iadesi için yapılan başvuruların davalı odanın 21/01/2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda karara bağlanan *"....oda tarafından bağış alınan paraların iade edilmemesine oy çokluğu ile karar verilmiştir."* içerikli *"n"* gündem maddesiyle reddedildiği, anılan maddenin iptali ile davacıdan alınan 20.000 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmış; davalı tarafından Mahkemeye sunulan cevap dilekçesinde ise; dava konusu kararın, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun ve Ticari Taksiler ve Taksi Duraklarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümlerine uygun olduğu,Oda Başkanlığının 06/03/2015 tarihli ve 2 sayılı kararının 8. maddesi ile *"2016 yılında faaliyete geçmesi planlanan Expo taksi durağı için yapılan başvuruların değerlendirmeye alınmasına şehir merkezindeki trafik sıkışıklığını azaltmak, duraklarda faaliyet gösteren ticari taksi sahiplerinin başvurularına öncelik tanınmasına, taksi durağı için yapılacak başvurularda 5362 sayılı Yasanın 14. maddesi gereğince başvuru sahiplerinden kendi istek ve arzularıyla yapacakları bağışların kabul edilmesine, bağışların 14. madde uyarınca Oda'ya gelir olarak kaydına, bu bağışların ayrı hesapta toplanarak hizmet binasının bulunduğu arsanın Vakıflar Genel Müdürlüğünden alımı için kullanılmasına"* karar verildiği, üyelerin kendi istekleriyle bu meblağı bağış olarak yatırdığı, taksi durağına kayıt için bağış konusunda herhangi bir zorlamanın olmadığı, 5362 sayılı Kanun'un 14. maddesinde Odaların gelirleri arasında bağış gelirinin sayıldığı, toplanılan bağışların kullanım amacının belli olduğu, ayrıca bu bağışların kurumlar vergisinden indirilmesinin de mümkün olduğu ileri sürülerek, davanın reddinin gerektiği savunulmuştur.

23. Buna göre, davalı Oda'nın, idari yapı içinde, kamu hizmeti gören bir birim olduğu; kamu kurumu niteliğindeki kuruluş olan davalıya husumet yöneltilerek, Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda karara bağlanan *"....oda tarafından bağış alınan paraların iade edilmemesine oy çokluğu ile karar verilmiştir."* içerikli *"n"* gündem maddesinin iptali ile *"bağış"* adı altında yatırılan paranın iadesi amaçlandığına göre,talep ve işlemin idari nitelik taşıdığını kabul etmek gerekmektedir.

24. Dolayısıyla açılan davanın, idarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Antalya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin yönteme uymayan başvurusunun kabulü ile Antalya 2. İdare Mahkemesinin 26/02/2019 tarihli ve E.2019/148, K.2019/184sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin yönteme uymayan BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Antalya 2. İdare Mahkemesinin 26/02/2019 tarihli ve E.2019/148, K.2019/184 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/12/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Birol SONER	Nilgün TAŞ	Doğan AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN